

# 1990. GADĀ IESNIEGTO PROJEKTU SARAKSTS

P = piešķirums

1. **"Jaunā Gaita" bibliotēkām Latvijā.** Ingrīda Bulmane. Atbalsts "Jaunās Gaitas" izplatīšanai bibliotēkām Latvijā. \$ 3,000 P
2. **Latviešu Studiju centra bibliotēkas katalogs.** Maira Bundža. Atbalsts LSC bibliotēkas grāmatu katalogizācijai. Trīsgadīgs projekts: 1990. gadā \$5,500, 1991. gadā \$5,000 un 1992. gadā \$5,000. \$ 15,500 P
3. **"Reunion / Atkalsatikšanās".** Pēteris Cers. Atbalsts dokumentāras video filmas nobeigšanai. \$ 7,500 P
4. **Minsteres Latviešu ģimnazijas bibliotēkas un archīva katalogs.** Latviešu centrālā komiteja Vācijā. Atbalsts Minsteres Latviešu ģimnāzijas bibliotēkas un archīva materiālu katalogizācijai. \$ 5,000 P
5. **"Trejādas saules".** Dr. Vaira Viķe-Freiberga. Atbalsts grāmatas izdošanai. \$ 4,500 P
6. **Latvijas Kultūras fonda "Cilvēkarhīvs".** Sirakūzu LKF atbalsta kopa. Atbalsts datora iegādei un archīva vadītājas turnejai Ziemeļamerikas latviešu saimē. \$ 4,000 P
7. **Latvijas skolnieku apmaiņa.** Miervaldis Janševics. Atbalsts Latvijas skolnieku vasaras vidusskolas Kursa apmeklēšanai. \$ 12,000 P
8. **Dators Kuldīgas mākslas un humanitāro zinību skolai.** J. Andersons un D. Bukševica. Atbalsts datora iegādei eksperimentālskolas mācību plāna izveidei. \$ 7,500 P
9. **Papīrs Latvijas skolu mācību grāmatām.** Uldis Klauss. Atbalsts papīra iegādei mācību grāmatu iespiešanai. \$ 5,000 P
10. **"Daru pūru Latvijai".** Latviešu lietiskās mākslas biedrība. Atbalsts videolentes sagatavošanai. \$ 500 P
11. **Trimdas teātris Amerikā.** Arturs Rubenis. Atbalsts trimdas teātra vēstures materiālu savākšanai. \$ 2,000 P
12. **Laikraksta "Laiks" indeksēšana.** Rasma Ruģele. Atbalsts laikraksta indeksēšanai un ierakstīšanai datorā. \$ 3,000 P
13. **"Latviete-sieviete toreiz un tagad".** Māra Straumane un Brigita Karpa. Atbalsts videofilmas un grāmatas sagatavošanai. \$ 3,000 P
14. **"Latvijas lauku krogi un ceļi".** Arno Teivens. Atbalsts grāmatas izdošanai. \$ 6,000 P
15. **Ventspils un Ventspils novads.** Dr. Kārlis Zvejnieks. Atbalsts grāmatas izdošanai. \$ 3,500 P

# 1 "JAUNĀ GAITA" BIBLIOTĒKĀM LATVIJĀ

Atbalsts "Jaunās Gaitas" izplatīšanai bibliotēkām Latvijā.

DARBA VEICEJI: "Jaunās Gaitas" saimniecība, Ingrida Bulmane, saimniecības vadītāja, 23 Markland Drive, Etobicoke, Ontario, Canada M9C 1M8; tel. 416-621-0898.

INGRIDAS BULMANES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: "Jaunā Gaita", rakstu krājums kultūrai un brīvai domai, tiek izdots kopš 1955. gada rudens.

Sakarā ar informāciju par "Jauno Gaitu", kas parādījusies Latvijā kopā ar ieteikumu meklēt "sponsorus", kas varētu žurnālu abonēt cilvēkiem Latvijā, saimniecības daļā pienāk individuāli pieprasījumi, ko nav iespējams apmierināt. "Jaunā Gaitā" publicējas trimdas autori un tas atspoguļo mūsu dzīvi. Latvijā par to interese ir liela.

"Jaunās Gaitas" saimniecība un redakcija gribētu sūtīt no katra žurnāla numura 70 eksemplārus bibliotēkām Latvijā. Lai padarītu žurnālu pieejamu arī ārpus Rīgas, redakcija gribētu to piesūtīt publiskām bibliotēkām arī mazākās pilsētās un laukos.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$3,000 kā neatmaksājamu piešķirumu. Projekts paredzēts uz diviem gadiem. "Jaunā Gaita" iznāk piecas reizes gadā, Ceļinieka apgādā, un abonements maksā ASV \$27.-. Pieprasījums no LF pilnībā nenosegtu liekos iespiešanas un pasta izdevumus, bet palīdzētu žurnālu padarīt pieejamu lielākam lasītāju skaitam Latvijā. Žurnāla redakcija, saimniecība un autori nesāņem materiālu atalgojumu.

Ja kāda iemesla dēļ žurnālu Latvijā pārtrauktu ielaist, tad neizlietoto naudu "Jaunā Gaita" atmaksātu LF atpakaļ.

ATSAUKSMES: Ritvars Brežģis: "Šai laikā ir sevišķi svarīgi ļaut plašākām aprindām Latvijā - un it īpaši jaunajai paaudzei - sekot aizjūras latviešu, t.i. mūsu literārās un sabiedriskās dzīves norisēm un strāvojumiem; tāpēc mūsu interesēs ir darīt visu, lai sagādātu praktisku iespēju mūsu dzimtenes tautiešiem lasīt "Jauno Gaitu".

Ir svarīgi atzīmeet, ka "Jaunā Gaita" ir bijis viens no Latvijā visvairāk kārotiem, bet grūti pieejamiem aizjūras žurnāliem. Tā tas bija pirms četrpadsmit gadiem un ir joprojām katreiz, kad pats viesojos Latvijā; tagad šī interese ir vēl lielāka. Pa laikam man tad tika teikts, ka "Jaunā Gaita" parādot aizjūras latviešu

sniegtumus un centienus Latvijas ļaudīm pašsaprotamā līdznostājā ar tiešāku toreizējo Latvijas apstākļu un cilvēku izjūtu izpratni nekā tas parādotos citos aizjūras preses izdevumos.

Tagad, kad iespējas to darīt ir lielākas, ir īpaši svarīgi izvērst plašāku un padarīt vieglāku "Jaunās Gaitas" pieejamību lasītājiem Latvijā.

Esmu pārliecībā, ka līdzekļu nodrošināšana "Jaunās Gaitas" plašākai izplatīšanai Latvijas bibliotēkās (sevišķi ārpus Rīgas) ir šobrīd viens no nozīmīgākiem mūsu sabiedrības mērķiem, kuŗa īstenošana ir sasniedzama ar tik mērenu saimniecisku piepūli."

• Maira Bundža, LSC bibliotēkāre: "Esam nonākuši interesantā laikā, kad Latvijā beidzot var lasīt trimdā izdoto literatūru, bet Latvijas iedzīvotāji un pat bibliotēkas nevar to atļauties. "Jaunā Gaita" ir viens no trimdas labākajiem izdevumiem ar augstu kvalitāti un plašu latviešu kultūras skatu, ko būtu svarīgi izplatīt Latvijā. Izsūtot žurnālu bibliotēkām, tas iegūs visplašāko pieejamību."

Lūdzu ievērot, ka šogad revīzijas komisija pieņems tikai tās balsošanas zīmes, kam būs š.g. 20. augusta vai agrāks pasta zīmogs!

## 2 LATVIEŠU STUDIJU CENTRA BIBLIOTĒKAS KATALOGS

Atbalsts LSC bibliotēkas grāmatu katalogizācijai.

DARBA VEICEJA: Maira Bundža, MLS, LSC bibliotēkāre kopš 1983. gada, konsultante Minsteres Latvieši ģimnazijai, dažādu rakstu par latviešu bibliotēkām autore. 1702 Fraternity Village Drive, Kalamazoo, MI 49007; tel. 616-343-1922.

MAIRAS BUNDŽAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Latviešu Studiju centra (LSC) bibliotēka 7 gadu laikā izaugusi par lielāko latviešu bibliotēku Ziemeļamerikā. Kaut viena trešā daļa no bibliotēkas ir periodiski izdevumi, kas atrodami alfabētiskā kārtībā un vēl viena trešā daļa ir literatūra, arī alfabētiski pēc autoriem, pēdējā trešdaļa "non-fiction" ir ievietota tikai pēc vispārīgām kategorijām. Bibliotēka tagad ir tik liela, ka tā ir nonākusi kritiskā punktā, jo kādreiz pat ar bibliotēkāres palīdzību lietotājs nevar atrast vajadzīgās grāmatas.

1986. gadā iegādājāmies Makintoša datoru un izveidojām vairākus sarakstus - periodiskie izdevumi ir uzskaitīti pilnīgi, bet tikai 2,500 grāmatas ir uzskaitīti-

tas dažādos tematiskos sarakstos. 1988. gada beigās iznāca datoru programma Makintošam, kas veidotu bibliotēkas katalogu, izsistu kartītes un pildītu dažas citas bibliotēkas funkcijas, bet tā vēl pagaidām nespēj lietot latviešu burtus. Parastās datu bažu programmas nav ideālas bibliotēkas vajadzībām, bet esam konstatējuši, ka tomēr ilgāk vairs nevaram gaidīt. Jādara viss, lai izveidotu vismaz vienkāršu katalogu, cik drīz vien iespējams.

Datori 5 gadu laikā noveco un mūsu MacPlus vairs nevar veikt tāda mēroga darbu, kāds ir LSC bibliotēkas kataloga projekts. Tam vajadzēs lielāku atmiņu un spēku.

LSC bibliotēkas kataloga projekts:

1. Ierakstīt LSC bibliotēkas ap 10,000 dažādo grāmatu pamata bibliografisko informāciju datu bazē uz Makintoša II datora, izmantojot esošos sarakstus, Benjāmiņa Jēgera bibliografijas un Toronto Centra bibliotēkas kartītes.

2. Izdrukāt katrai grāmatai kartīšu komplektu un ievietot to katalogā.

3. Izdrukāt kopkatalogu izplatīšanai pētniekiem u.c. interesentiem.

Ja var katalogizēt un pagatavot 6 grāmatu kartiņu komplektus vienā stundā un 100 stundās veikt priekšdarbus, tad mums vajadzīgs ap 1,800 darba stundu, lai darbu paveiktu. Darbu veiks trīs gadu laikā ar LSC darba stipendijām bibliotēkāres Mairas Bundžas uzraudzībā."

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$15,500 kā neatmaksājamu piešķirumu uz trim gadiem, 1990. g. izmaksājot \$5,500, 1991 g. – \$5,000, un 1992. g. – \$5,000.

Budžets:

1991. gadā:

Datora (Mac II) iegādei \$5,000

Darbinieka/u atalgojums (600 st.) 3,000

Datoru bāzes programma 500

Kataloga kartītes (40,000 x .088) 350

Lāzerdrukātāja "toner" 120

Informācijas nodrošināšana (back-up) 30

Kopā \$9,000

1992. gadā:

Darbinieka/u atalgojums (600 st.) 3,000

Kopā 3,000

1993. gadā:

Darbinieka/u atalgojums (600 st.) 3,000

Vēl 10 kataloga atvilktnes 500

Kopā 3,500

Pavisam kopā \$15,500

Visus biroja, pasta, telefona, bibliotēkāres algas un citus izdevumus, kas saistās ar šo projektu maksās no LSC gadskārtējā budžeta līdzekļiem.

ATSAUKSMES: Elisa Freimane, LSC administratore: "Neviens zinātnieks vai nopietns bibliotēkas lietotājs neiedomātos to, ka kādai bibliotēkai nebūtu pieejamo grāmatu saraksta. Katalogus citās bibliotēkās uzskatām par neiedomājamu nepieciešamību, bet bieži latviešu bibliotēkās par luksusu. Lai ievestu latviešu drukāto vārdu pasaulē, ir jāveic darbs, kas padarītu LSC materiālus pieejamus pasaules zinātniekiem.

LSC bibliotēkai nepieciešama katalogizēšana. Ne tikai pētniekiem, bet studentiem, viesiem, ikdienas bibliotēkas lietotājiem jāzin, kas bibliotēkā pieejams, kur tas atrodams, un kā izmantojams. Bez kataloga esam padoti bibliotēkāres atmiņai. Ir pēdējais laiks veikt šo darbu, pirms tas kļūst neveicams. Mairas Bundžas vadībā šis projekts tiks veikts profesionāli un augstākā kvalitātē."

• Kārlis L. Ozoliņš: "Katalogs lielajai LSC bibliotēkai kalpos arī kā prototips citām latviešu bibliotēkām un dos pecīzus ierakstus lielajām datu bazēm, kā OCLC. Latviešu Fonda piešķirums LSC katalogam ir ar ārkārtīgi svarīgu nozīmi latviešu materiālu krāšanā un kārtošānā."

### 3

#### "REUNION / ATKALSATIKŠANĀS"

Atbalsts dokumentāras video filmas par atgriešanos dzimtenē nobeigšanai.

DARBA VEICĒJS: Pēteris Cers, ar izglītību un darba pieredzi filmu un televīzijas raidījumu producēšanā un vadīšanā. 3639 Lyndale Avenue South, Minneapolis, MN 55409-1103; tel. 612-824-1391.

PĒTERA CERA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Dzelzs aizkara pavēršanās pēdējo pāris gadu laikā ir radījusi iespēju brīvās Latvijas pilsoņiem atkal apciemot savu dzimto zemi un reizēm pat savu kādreizējo dzimts vietu vai pat agrākos ģimenes īpašumus. Saprotamā kārtā šāda apciemojuma atstāstījums parasti ir ļoti subjektīvs un ar stipru politisku iekrāsu. Rietumos ļoti maz ir rakstīts par pagājušo 45 gadu notikumu iespaidu uz vairāk nekā divām Latvijas iedzīvotāju paaudzēm. Šodienas televīzija un laikraksti apmierinās ar patreizējo un reizēm arī ar pagātnes notikumu nozīmi, galvenokārt politiskajā plāksnē. Mēs labi zinām, kādā mērā šie vispasaules notikumi ir iespaidojuši mūsu personīgo dzīvi, bet neesam daudz

par to stāstījuši cittautiešiem. Parasti tāds mēģinājums aizvirzas politiskā iesliecē, kas ne vienmēr atstāj objektīvu iespaidu. Šis būs viens no retajiem gadījumiem iepazīstināt cittautiešus ar mūsu tautas likteni personīgā un ļoti individuālā plāksnē, cerot ka šis veids radīs labāku mūsu likteņa izpratni, it sevišķi mazinformētu vidusmēra pilsoņu vidū.

Videofilmas "Reunion / Atkalsatikšanās" pamatā ir vienas ģimenes atgriešanās dzimtenē un satikšanās ne tikai ar cilvēkiem, bet arī ar dzimteni, kāda tā ir pēc 45 gadu prombūtnes. Videofilma būs profesionālas kvalitātes dokumentāra veida bez tēlotājiem aktieriem.

Video uzņemšanas darbi Latvijā pabeigti, izlietojot 101 BETACAM video kasetes. Šai darba posmā saņēmu praktisku atbalstu no Rīgas Videocentra, kas atrodas Latvijas Kultūras fonda paspārnē. Pirms izbraukšanas no Rīgas arī saņēmām uzaicinājumu iesniegt filmu 1990. gadā paredzētā dokumentāro filmu festivālā "Arsenāls".

Pēc atgriešanās ASV darbs ir ticis pārtraukts līdzekļu trūkuma dēļ. Atlikušais darba posms aptver rediģēšanu un filmas apdari, ko plašākā apmērā varētu atsākt ar 7,500 dolāriem. Šī summa nav absolūta, kaut gan filmas apdares kvalitāte un nobeigšanas termiņš no tās ir ļoti atkarīgi. Ar to darbs būtu atsākts un varētu tikt nobeigts apmēram 18 mēnešu laikā. Patreizējos starptautiskos apstākļos būtu ļoti vēlams, ja filmu varētu nobeigt pēc iespējas drīz. Iespējas iegūt papildus personīgus līdzekļus filmas nobeigšanai vēl vairāk aizņemumu veidā ir izsmeltas filmas nekomerciālā rakstura dēļ. Amerikāņu organizācijas, kas šādus pasākumus atbalsta, līdz šim ir bijušas atturīgas ar norādījumu, ka tās vispirms gribētu redzēt atbalstu no pašas etniskās grupas pirms viņas piedalītos šādā projektā. Šis pasākums ir nozīmīgs visai mūsu tautai, ieskaitot arī to tautas daļu, kas palika dzimtenē un iznesa mūsu likteņa smagāko daļu.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$7,500 kā neatmaksājamu piešķirumu.

|                                          |           |
|------------------------------------------|-----------|
| Budžets:                                 |           |
| Aparatūras nomāšana rediģēšanai          | \$9,600   |
| Dažādi tehniskie izdevumi                | 4,320     |
| Arhīva materiālu lietošana               | 1,000     |
| Zemraksti                                | 5,000     |
| Zemrakstu tulkošana (V. Baltiņa-Bērziņa) | 750       |
| Teksta ierunātājs                        | 450       |
| Grafiki                                  | 600       |
| Mūziķi                                   | 600       |
| Administratīvie izdevumi                 | 1,000     |
| Filmās pārrakstīšana dažādās sistēmās    | 4,980     |
| Kopā                                     | \$ 28,300 |

Piezīme: Projektā nav norādīts, kādā veidā tiks segta iztrūkstoša summa \$20,800.

ATSAUKSMES: Richard Reardon, Producer-Director, University Media Resources, University of Minnesota: "In the time I have worked with [Mr. Peter Cers, Assistant Director on our broadcast television programs], I have come to know him as a dedicated employee, whose work demonstrates constant high standards, attention to detail, and - most of all - dependability.

I saw him apply these skills - and a good deal of energy and emotion - on the location shooting of his independent documentary about his Latvian family. I have also seen the quality of his footage (local television stations in Minneapolis have been anxious to air it to embellish their own stories about Eastern European nationalism). I hope you can support his efforts to complete his program.

I'm sure Peter had no idea when he began his project, that historical events in Russia and the Baltic States would so dramatically frame his content. For most Americans, Baltic self-determination is faceless and storyless. Peter's documentary, a journey back in time with his family, would limn these yearnings with the tones of life, people, family."

• Dr. Modris Gulbis, Latviešu ev. lut. draudzes mācītājs, Mineapolē: "Esmu iepazinies ar Pētera Cera plāniem izgatavot filmu Latvijā šajā vasarā par triju paaudžu satikšanos (vectēvs-tēvs-mazdēls). Šajā filmā varētu iekļaut mūsu tautas likteņgaitas 20. gadsimtā, kā arī patreizējās attīstības, tam pamatā liekot saistošu personīgu, emocionālu notikumu kādas ģimenes dzīvē."

• Archibald I. Leyasmeyer, Associate Professor, Dept. of English, University of Minnesota: "The documentary film project that Peter Cers is undertaking seems to me to be significant in a variety of ways. Given his background, experience, and interests, it should be a fine artistic accomplishment. But more importantly, this is a project in which the timing, the personal interest and the available opportunity, the technical skill and the striking subject matter all come together in a very dramatic fashion..."

It is a personal story which others could not deal with in any similar way. It is a family story told by a son... a story of different generations which can be effectively told in a documentary format only while the key participants are still alive... a story of the painful and complex refugee experience... of different cultures and lands, of the painful dislocations of our century, of journeying in time, space, and memory... of roots, of identity, personal and national. It is a sto-

ry of remembrance and homecoming. And given the special opportunities to travel to Latvia which currently exist, Peter is in a position to make a documentary not just of a specific event taking place now, but of a much larger experience in which we all have some share.

Peter himself is an intelligent, thoughtful, creative, skilled individual who would bring the highest levels of dedication to this project. He has done impressive amounts of preparatory work, and his resourcefulness is astonishing.

... an important project that deserves strong support... a fascinating subject matter... it should have many broadcast opportunities before diverse audiences. More than that, it is a story that deserves to be told."

• Ahmed Wassie, Production Supervisor, KSTP-ABC Television: "Mr. Peter Cers, who functions as member of my studio broadcast television staff here at KSTP-ABC Television, has astute creative and technical abilities, and his work ethic is highly developed.

I am a non-voluntary refugee myself and find the project trully universal to all man-kind. In light of the dramatic developments in the Soviet Union and Eastern Europe, I feel that the project is of urgent value to both Latvians and the western world. The Latvians must educate others as to their history and place in world affairs, for it is not widely known. You must help us become informed about you, Latvia and its people, and to understand when Latvia becomes news headlines.

If there is anyone who could bring such a valuable large-scope project to its most fruitful conclusion, it is Peter."

---

Lūdzu ievērot, ka šogad revīzijas komisija pieņems tikai tās balsošanas zīmes, kam būs š.g. 20. augusta vai agrāks pasta zīmogs!

## 4

### MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAS BIBLIOTĒKAS UN ARCHĪVA KATALOGS

Atbalsts MLĢ bibliotēkas un archīva materiālu katalogizācijai.

DARBA VEICĒJA: Latviešu centrālā komiteja Vācijā, Minsteres Latviešu ģimnazija, Salzmannstrasse 152, 4400 Münster, West Germany; tel. 0251-213097.

DARBA VEICĒJU SNIEGTAIS PROJEKTA AP-

118  
RAKSTS: Pie Minsteres Latviešu ģimnazijas jau 46 gadus pastāv liela bibliotēka un archīvs, kas ir latviešiem lielākais visā Eiropā. Dažādu iemeslu dēļ nekad nav bijis iespējams grāmatas un citus materiālus sakopot katalogā. Bibliotēkas un archīva nozīme vienmēr bijusi svarīga. Pēdējos gados pieprasījumi pēc izziņām nepārtraukti aug – sevišķi no Latvijas pa pastu, kā arī no neskaitāmiem ciemiņiem/zinātniekiem, kas apmeklē Minsteri.

Bibliotēkas paspārnē atrodas Zentas Mauriņas MLĢ veltītais "mūzejs" (Mauriņas darba istaba), Jāņa Jaunsudrabiņa mūzejs, Pētera Ērmaņa darba vieta u.c. literātu novēlējumi. Starp tiem nozīmīgu vietu ieņem "Stāka 72 klades". LF to pārrakstīšanai 1986. gadā piešķīra sēklas naudu, ko attiecīgi izlietoja. Darbs bija tik milzīgs, ka paspēja pārrakstīt tikai pāris klades. Bibliotēkas vadītājai Dr. Austrai Rudzītei, MLĢ un Latviešu centrālās komitejas vadībai starplaikā ir skaidrs, ka bez modernās tehnoloģijas palīdzības nevarēs iegūt sistemātisku pārskatu, ko varētu lietot arī citās latviešu līdzīgi apgādātās bibliotēkās, piem. Latviešu Studiju centrā, Kalamazū.

Mēs vēlētos iegādāties datoru Makintošu, plati, drukātāju un bibliotēkas programmu. Šim nolūkam Minsteres Latviešu ģimnazijai un tās uzturētājai Latviešu centrālajai komitejai Vācijā trūkst nepieciešamo līdzekļu. Ziedojumi MLĢ ienāk arvien mazāk, Latviešu centrālā komiteja tos tikpat kā nesāņem. Vācu iestāžu piešķirtā nauda MLĢ ir saistīta ar stingri noteiktiem mērķiem (algas, īre, uzturs u.t.t.).

Datoru katalogizācijai apkalpotu MLĢ stipendiāti, tautieši no rietumiem un dzimtenes, kas par iztikas tiesu vēlas pavadīt kādu laiku MLĢ vidē.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$5,000 kā neatmaksājamu piešķirumu datora un citu tehnisku piederumu iegādei.

ATSAUKSMES: Benjāmiņš Jēgers, Latviešu trimdas izdevumu bibliografijas redaktors, divkārtējs PBLA KF goda balvas ieguvējs: "Minsteres Latviešu ģimnazijas bibliotēka un tās paspārnē esošie Jaunsudrabiņa mūzejs, P. Ērmaņa darba vieta un citu literātu manuskripti veido nozīmīgāko latviešu bibliotēku un manuskriptu krātuvi Eiropā.

To jau izmantojuši daudzi, gan MLĢ skolnieki, gan latviešu un cittautu pētnieki no visas pasaules, ieskaitot apmeklētājus no Latvijas. Lūgumi sniegt ziņas, resp. bibliotēkas apmeklētāju skaits aug augumā ik dienu. Ik dienu pieaug arī vajadzība pēc kataloga, kas sniegtu pilnīgu pārskatu par bibliotēkā un archīvā glabātajiem materiāliem.

Ar prieku redzu, ka MLĢ nolēmusi izveidot tās bibliotēkas un archīva katalogu ar datora palīdzību, kas ievērojami palīdzēs atrast vēlamās ziņas jo ātri. Dators arī atļaus it viegli katalogu papildināt ar visjaunākām ziņām un šīs un citas ziņas darīt piesniedzamas ikvienam arī iespīestā veidā.

MLĢ bibliotēkas un archīva pārzine Dr. Austrā Rudzīte ir sniegusi citur nepiesniedzamas ziņas arī man kā Latviešu trimdas izdevumu bibliografijas redaktoram."

• Valentīna Lasmane, bibliotēkare: "Pēc pensijas saņemšanas Zviedrijā, biju vienu gadu MLĢ, kur labi iepazīnos ar MLĢ bibliotēku.

Latviešu trimdas grāmatu bibliotēka Minsterē ir vienīgā Eiropā ar tik lielu kapacitāti. Tās mērķis ir savākt visu zem viena jumta, ko savācis B. Jēgers savos bibliografijas sējumos. Tāpat kā B. Jēgera darbs, tā arī MLĢ bibliotēkas vākums ir latviešu trimdas kultūras pieminekļis, ko tikai pamazām sāk novērtēt. Pēdējais laiks ir sniegt kaut cik palīdzīgu roku, kā mēr vēl šo darbu var vadīt 30 gadus pieredzējuši šīs bibliotēkas pārzine Dr. Austrā Rudzīte. Ir diezgan savādi noskatīties kā uz Latvijas bibliotēkām ceļo datori un kompjuteri, bet mēs nespējam savus kultūras veikumus sakopt kaut cik rietumnieciskā veidā. Ne tikai mums, trimdas latviešiem un nelatviešiem, bet arī Latvijas latviešiem Minsteres Latviešu bibliotēka un archīvs ir svarīgs, nozīmīgs kultūras fakts. Tagad un turpmāk."

## 5 "TREJĀDĀS SAULES"

Atbalsts grāmatas izdošanai.

DARBA VEICEJA: Dr. Vaira Viķe-Freiberga, psiholoģe; zinātnisku publikāciju autore kopš 1960. gada; 1989. gada PBLA Kultūras fonda Goda balvas ieguvēja sabiedriskās un humanitārās zinātnēs par izciliem sasniegumiem daiņu pētīšanā un popularizēšanā, ieskaitot grāmatu "Saules dainas"; 1990. gadā ievēlēta Kanadas Zinātņu akadēmijā. 444 Grenfell Avenue, Montreal, Quebec, Canada H3R 1G5; tel. 514-324-9192.

VAIRAS VIKES-FREIBERGAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: "Trejādās saules" ir grāmata, kas radusies ilggadīga zinātniskā darba rezultātā, bet sarakstīta ar nolūku to darīt pieejamu vispārējai latviešu publikai. Tā veido pilnīgi neatkarīgu darbu, kas lasāms pats par sevi, bet ir arī būtisks papildinājums grāmatai "Saules dainas". Par "Saules dainām" Latvijā bijusi ļoti dzīva atsauce un interese.

"Trejādās saules" vienā līmenī domāta kā "vadumecum", resp. deļrādis lasītājam, kas palīdz tam orientēties ap 4000 dažādu pierakstu lielajā saules dziesmu masā un apgūt un izprast šīs dziesmu masīva svarīgākās īpatnības. Grāmata sniedz loģiski un sistemātiski organizētus saules dainās sastopamo tēmu, motīvu un simbolu iztīrījumus, līdz ar ilustratīviem dziesmu paraugiem. Apceres īsumā atsaucas arī uz līdzīgiem motīviem citu tautu folklorā un mītoloģijā un sniedz atbilstošas ilustrācijas no dažādu citu tautu materiālās kultūras.

Grāmatā skārti ir arī dažādi fundamentāli metodoloģiski jautājumi, kas lasītājam palīdzēs labāk orientēties dainās vispār. Atsevišķā nodaļā aplūkota rinda no dainu dzejiskai izteiksmei īpatnējiem paņēmieniem, kādi Saules dainās sastopami. Tos pazīstot, lasītājam būs daudz vieglāk saprast un iztulkot daudzus citādi mīklainus, nesaprotamus vai maldinošus tekstus. Citā atsevišķā nodaļā iztīrāta dainu tekstu izmantošana izziņai par seno latviešu reliģiju, kā arī vispārēji diskutēti par saistībām starp dzeju, vēstījumu, mītoloģiju un subjektīvo reliģisko pārdzīvojumu. Ļoti plašā bibliografija (četrās valodās) varēs interesēt arī speciālistus.

Dainas ir pasaules mērogā unikāls kultūras mantojums ar ko latviešu tauta var pamatoti lepoties. Bet tās kļūst īsteni mūsas tikai par tik, cik mēs ar tām tuvāk iepazīstamies. "Trejādās saules" ir domāta kā atslēga, kas interesentiem palīdzētu atvērt vienu no bagātākajiem un īpatnējiem latviskākajiem apcirkņiem mūsu milzīgajā dainu purā.

SAINMIECĪBA: No LF prasa \$4,500 kā neatmaksājamu piešķirumu. Finansiāla palīdzība nepieciešama izdevumiem, kas saistās ar grāmatas ilustrēšanu, tipografisko apdari, iespiešanu, iesiešanu un izplatīšanu. Izdevumu starpību segs no personīgiem līdzekļiem. Visi citi priekšdarbi paveikti ar līdzekļiem, kas konkursa ceļā saņemti no Kanadas sabiedrisko un humanitāro zinātņu pētniecības padomes (SSHRC), bez latviešu sabiedrības finansiālas līdzdalības.

Budžets:

|                                              |        |
|----------------------------------------------|--------|
| Valodas un tipografiskā korrektūra           | \$ 600 |
| Fotografijas un ilustrāciju pārfotografēšana | 500    |
| Kartogrāfija un tehniskie zīmējumi           | 300    |
| Tipografiskā apdare 300 lpp. x \$10.00       | 3,000  |
| Vāka un grafiskā ietērpā honorārs            | 1,000  |
| Matiču drukāšana 300 lpp. x \$1.00           | 300    |
| Iespiešana 500 eksemplāros                   | 4,500  |
| Vāku drukāšana                               | 600    |
| Iesiešana                                    | 850    |